איחוד הלוואות למשכנתא יכול להיות הצעד הנכון כשיש כמה החזרים חודשיים שחונקים את תזרים המזומנים, כשהריבית על חלק מההלוואות גבוהה משמעותית מריבית המשכנתא, או כשהמשפחה כבר מתחילה לאחר בתשלומים. המהלך לא מתאים לכל אחד, אבל במקרים מסוימים הוא יוצר סדר, מקטין את ההחזר החודשי ומפחית לחץ נפשי כמעט מיד. לצד זה, הוא גם עלול להאריך את תקופת החוב ולהגדיל את העלות הכוללת אם מבצעים אותו בלי בדיקה מדויקת. לכן צריך להסתכל לא רק על ההחזר של החודש הבא, אלא על התמונה המלאה של השנים הקרובות.

מהו בעצם איחוד הלוואות למשכנתא

המשמעות הפשוטה היא לקחת הלוואה אחת, בדרך כלל במסגרת המשכנתא הקיימת או דרך משכנתא חדשה, כדי לסגור כמה הלוואות קיימות. במקום הלוואה לרכב, מינוס, הלוואה לכל מטרה מהבנק, כרטיס אשראי בתשלומים והלוואה חוץ בנקאית, מרכזים את הכול למסלול אחד עם החזר חודשי אחיד. לעיתים עושים זאת באותו בנק, ולעיתים דרך מחזור או מעבר לגוף מלווה אחר.

היתרון הברור הוא סדר. קל יותר לעקוב אחרי תשלום אחד מאשר אחרי ארבעה או חמישה. היתרון השני הוא שהמשכנתא נשענת בדרך כלל על שיעבוד נכס, ולכן הריבית שלה לרוב נמוכה יותר מהלוואות צרכניות רגילות. בישראל הפער יכול להיות משמעותי: הלוואה בכרטיס אשראי או מגוף חוץ בנקאי יכולה להגיע לריביות דו ספרתיות, בעוד שחלק ממסלולי המשכנתא יהיו זולים יותר, בכפוף לפרופיל הלווה, יחס המימון ונתוני השוק.

מצד שני, יש כאן החלפה של חוב קצר ויקר בחוב ארוך וזול יותר לחודש, אבל לא תמיד זול יותר בסך הכול. אם פרסתם 120 אלף ש"ח ל-20 שנה במקום ל-5 שנים, ייתכן שהחזר חודשי ירד בצורה חדה, אך עלות הריבית המצטברת תעלה. זאת בדיוק הנקודה שבה צריך חישוב ולא תחושת בטן.

מתי איחוד הלוואות למשכנתא באמת נכון

המהלך מתאים בעיקר כשיש פער ברור בין ההכנסה הפנויה לבין סך ההחזרים. לדוגמה, משפחה שמכניסה 19 עד 24 אלף ש"ח נטו בחודש ומשלמת 8,500 ש"ח על משכנתא, הלוואה לרכב, שתי הלוואות צרכניות ומסגרת אשראי מנוצלת, עלולה למצוא את עצמה בלי חמצן בסוף החודש. אם חלק מההלוואות נושאות ריבית של 9% עד 14%, איחוד יכול להפוך מצב מסוכן למצב מנוהל.

יש עוד מקרים שבהם זה נכון: כשקרובים לחריגה חוזרת, כשיש כבר פיגורים נקודתיים, כשצפוי שינוי בהכנסה כמו חופשת לידה, מעבר עבודה או ירידה בהיקף העסק, וכשרוצים למנוע הידרדרות לפני שהיא הופכת לבעיה מול הבנק. גם בעלי דירה שקיבלו בעבר משכנתא בתנאים טובים יחסית, ולעומתה לקחו הלוואות יקרות בשנים האחרונות, מגלים לא פעם שאפשר לסדר מחדש את המבנה כולו.

הסימן החזק ביותר הוא לא רק גובה החוב, אלא עומס ההחזר. אם אחרי כל התשלומים נשארים פחות מ-2,000 עד 3,000 ש"ח לחודש למשפחה ממוצעת, יש סיכון אמיתי שכל הוצאה בלתי צפויה תגרום לשבירה. במצב כזה, איחוד חובות יכול להיות כלי של יציבות, לא רק של נוחות.

מתי המהלך עלול להזיק יותר מלהועיל

לא כל לחץ תזרימי מצדיק פתיחת משכנתא או הגדלתה. אם הבעיה העיקרית היא התנהלות שוטפת לא מאוזנת, למשל הוצאות חודשיות גבוהות קבועות שאין להן כיסוי, איחוד לבדו לא יפתור את השורש. הוא יקנה זמן, אבל בלי שינוי התנהגותי, אותו לחץ יחזור תוך שנה או שנתיים עם חוב חדש.

גם כאשר נותרו שנים מעטות בלבד לסיום חלק מההלוואות, צריך להיזהר. הלוואה שנשארו לה עוד 18 חודשים לא תמיד כדאי לפרוס ל-15 שנה רק כדי להקטין את התשלום החודשי. במקרים אחרים, עלויות נלוות כמו שמאות, פתיחת תיק, ביטוחים או קנסות פירעון מוקדם מצמצמות מאוד את הכדאיות.

יש גם שיקול של סיכון נכסי. כשמכניסים חובות צרכניים לתוך משכנתא, קושרים אותם לנכס המגורים. חוב שהיה בעבר ללא שיעבוד הופך לחוב שמגובה בדירה. זה לא אומר שלא עושים את זה, אבל כן אומר שצריך להבין את המחיר ואת המשמעות.

איך בודקים כדאיות לפני שפונים ליעוץ משכנתאות

לפני כל שיחה עם הבנק או עם יועץ, כדאי לאסוף תמונה מלאה. זה נשמע בסיסי, אבל הרבה משפחות לא יודעות בדיוק כמה הן חייבות, באיזו ריבית ומה יתרת כל הלוואה. בלי הנתונים האלה אי אפשר לקבל החלטה רצינית. יעוץ משכנתאות טוב מתחיל מהמספרים, לא מהבטחות.

- לרכז דוחות עדכניים של כל ההלוואות, כולל יתרה לסילוק, ריבית, תקופה שנותרה וקנסות אם יש.
- לבדוק את ההחזר החודשי הכולל היום, כולל מינוס, כרטיסים והלוואות קטנות שנשכחות בדרך.
- להבין מהו ההחזר החודשי שנחשב סביר למשק הבית, בלי לסכן את השגרה.
- להשוות בין העלות הכוללת של המצב הקיים לבין העלות לאחר האיחוד, לא רק את ההחזר החודשי.

אם לדוגמה סך ההלוואות הלא מובטחות הוא 180 אלף ש"ח, וההחזר עליהן עומד על 4,300 ש"ח בחודש, ייתכן שאיחוד לתוך משכנתא יקטין את ההחזר ל-2,200 עד 2,800 ש"ח. זו הקלה משמעותית. אבל אם המהלך יאריך את הפריסה ב-15 שנה, כדאי לחשב בכנות כמה ריבית נוספת תשלמו לאורך הדרך. לפעמים עדיף לשלב: לאחד חלק מההלוואות, ואת היתרה לקצר או לסגור ממקורות אחרים.

איחוד הלוואות למשכנתא מול פתרונות אחרים

האיחוד הוא לא האפשרות היחידה. יש מצבים שבהם עדיף לבקש פריסה מחדש של הלוואות קיימות, לנהל מו"מ על ריביות, למחזר רק את המשכנתא הקיימת, או לבצע מהלך רחב יותר של יעוץ להבראה כלכלית. כאשר מקור הקושי הוא שילוב של הלוואות, הוצאות גבוהות, ניהול תזרים חלש והיעדר כרית ביטחון, פתרון אשראי בלבד לא תמיד מספיק.

פתרון מתי הוא מתאים יתרון מרכזי חיסרון מרכזי

איחוד הלוואות למשכנתא

כשיש נכס, כמה הלוואות יקרות ועומס החזר גבוה

הפחתת החזר חודשי וסדר תזרימי

עלול להאריך את החוב ולשעבד אותו לנכס

מחזור משכנתא בלבד

כשעיקר הבעיה הוא בתמהיל או בריבית של המשכנתא הקיימת

שיפור תנאי המשכנתא בלי להכניס חובות נוספים

לא פותר הלוואות צרכניות יקרות

פריסה מחדש של הלוואות קיימות

כשאין אפשרות להגדיל משכנתא או לשעבד נכס

פשוט ומהיר יחסית

הריביות נשארות לרוב גבוהות יותר

יעוץ להבראה כלכלית

כשיש קושי רחב בתזרים ובהרגלים

מטפל בשורש הבעיה, לא רק בחוב

דורש משמעת ושינוי התנהלות

לא מעט משקי בית בוחרים בפתרון משולב: קודם בונים תקציב חודשי, אחר כך מצמצמים מסגרות אשראי, ורק אז מבצעים איחוד בתנאים טובים יותר. זו דרך שקולה יותר, במיוחד במקרים שבהם הבעיה נמשכת כבר תקופה.

התפקיד של יועץ משכנתאות פרטי ויועץ פיננסי מומלץ

כאן חשוב להבדיל בין שני כובעים מקצועיים. יועץ משכנתאות פרטי מתמקד במבנה המימון, במשא ומתן מול הבנקים, בבחירת המסלולים, בריביות ובכדאיות העסקה עצמה. יועץ פיננסי מומלץ, כאשר הוא באמת עובד לעומק ולא ברמת כותרת, מסתכל גם על תקציב המשפחה, סיכונים, תזרים, חסכונות, ביטוחים והרגלי צריכה. לפעמים צריך אחד מהם, ולפעמים שילוב.

יועץ משכנתאות פרטי יכול לחסוך כסף לא רק דרך ריבית נמוכה יותר, אלא גם דרך תכנון נכון של התקופה והתמהיל. למשל, במקום לפרוס הכול ל-25 שנה, אפשר לבנות חלק קצר יותר וחלק ארוך יותר, כדי ליצור איזון בין החזר חודשי לעלות כוללת. זה הבדל שיכול להצטבר לעשרות אלפי שקלים.

מצד שני, אם משפחה נמצאת כבר שנים בדפוס קבוע של מינוס, שימוש בהלוואות לסגירת הלוואות וחוסר שליטה בהוצאות, רק שינוי במשכנתא לא יספיק. במצב כזה עדיף לבקש גם **יעוץ להבראה כלכלית**, שמטרתו לבנות תכנית יציאה, ולא רק למחזר חוב קיים.

כדאי לשאול כל איש מקצוע איך הוא בודק כדאיות, אילו עלויות נלוות הוא מכניס לחישוב, והאם הוא מתייחס לעלות כוללת או רק להחזר החודשי. שאלה פשוטה נוספת: מה קורה אם הריבית תעלה, ואם ההכנסה תרד ב-10%. מי שלא יודע לענות על זה, לא באמת ניתח את התיק.

מקרים מיוחדים: עצמאים, מסורבי בנקים ומשכנתא לגיל השלישי

עצמאים מתמודדים לעיתים עם תנודתיות בהכנסה, ולכן בנקים בודקים אותם בזהירות. גם אם ברמה השנתית העסק רווחי, חודשיים חלשים יכולים ליצור עומס תזרימי אמיתי. כאן איחוד יכול לסייע, אבל צריך להיזהר לא לבנות החזר גבוה מדי על בסיס חודש טוב בלבד. עדיף לחשב לפי ממוצע שמרני.

מי שכבר חווה סירוב מהבנק לא בהכרח נמצא במבוי סתום. לפעמים הסיבה היא יחס החזר גבוה, לעיתים דוח אשראי בעייתי, ולעיתים מבנה תיק שלא הוצג נכון. במקרים כאלה בודקים קודם מה גרם לסירוב, ורק אחר כך מחליטים האם יש היגיון לגשת לבנק אחר, למחזר, או להמתין ולשפר נתונים.

אצל בני 60 ומעלה השיקול מורכב עוד יותר. משכנתא לגיל השלישי יכולה להיות כלי רלוונטי, במיוחד למי שיש נכס ושוטף הכנסה פנסיונית סבירה, אבל חייבים לבדוק תקופת הלוואה, השפעה על היורשים, עלויות ביטוח אם נדרשות, ואפשרויות אלטרנטיביות כמו ניצול חסכונות קיימים בצורה מדודה. לא כל פתרון שמתאים לזוג צעיר מתאים לבני גיל פרישה.

הטעויות היקרות שחוזרות שוב ושוב

הטעות הראשונה היא להתמקד רק במספר אחד, ההחזר החודשי. זו מלכודת נפוצה. החזר נמוך יותר יכול להיות נכון, אבל רק אם הוא לא מייצר עלות כוללת בלתי סבירה. הטעות השנייה היא להכניס לאיחוד גם חובות קטנים שעומדים להסתיים ממילא, בלי סיבה אמיתית.

טעות נוספת היא לבצע מהלך פיננסי לפני בדיקה של דוח האשראי וההתנהלות בחשבון. פיגור קטן, הוראת קבע שחזרה או חריגה קבועה ממסגרת יכולים להשפיע על התנאים שתקבלו. לפעמים שווה להמתין חודשיים, לייצב את החשבון, ורק אז לצאת למהלך. גם השוואה חלקית בין הצעות היא בעיה מוכרת. לא משווים רק ריבית, אלא גם מסלולים, קנסות, גמישות עתידית ואפשרות לפרוע מוקדם.

1. לא חותמים לפני שמבינים מה תהיה העלות הכוללת לאורך השנים.

2. לא מאחדים חובות בלי לקבוע תקציב חודשי שימנע יצירת חובות חדשים.

3. לא בוחרים הצעה רק כי היא נראית נוחה בחודש הראשון.

בדיקה אמיתית כוללת גם תרחיש פחות נוח: מה יקרה אם ההוצאות יעלו, אם העסק ייחלש, או אם תהיה ירידה זמנית בהכנסה. מהלך טוב הוא כזה שמחזיק גם בחודש פחות טוב, לא רק על הנייר ביום החתימה.

שאלות נפוצות

האם איחוד הלוואות למשכנתא תמיד מוריד את ההחזר החודשי?

ברוב המקרים כן, משום שהפריסה ארוכה יותר והריבית לרוב נמוכה יותר מהלוואות צרכניות. עם זאת, זה תלוי בגובה החוב, בגיל הלווה, באחוז המימון, בריביות המוצעות ובעלויות הנלוות. צריך לבדוק גם את העלות הכוללת, לא רק את ההחזר.

האם אפשר לאחד הלוואות אם המשכנתא הקיימת כבר גבוהה?

לפעמים כן, אבל זה תלוי בשווי הנכס, ביתרת המשכנתא, בהכנסה וביחס ההחזר. אם נשאר מרווח מימון סביר והכנסות משק הבית מאפשרות זאת, ייתכן שאפשר להגדיל את המשכנתא או למחזר אותה. אם אין מרווח כזה, יידרש פתרון אחר.

כמה זמן לוקח לבצע איחוד הלוואות דרך משכנתא?

במקרים פשוטים זה יכול לקחת בין שבועיים לחודש, ובמקרים מורכבים יותר גם יותר. הזמן מושפע מהכנת המסמכים, שמאות אם נדרשת, אישורי בנק, ודוחות של הלוואות קיימות. הכנה טובה מראש חוסכת עיכובים מיותרים.

האם כדאי לפנות קודם לבנק או קודם ליועץ?

אם התיק פשוט ויש לכם הבנה טובה במספרים, אפשר לקבל אינדיקציה ראשונית מהבנק. אם מדובר בכמה הלוואות, דוח אשראי מורכב, הכנסה לא יציבה או צורך אמיתי להוריד לחץ כלכלי, לרוב עדיף להיעזר ביועץ לפני הפנייה. כך מגיעים מוכנים יותר ועם יכולת השוואה טובה.

האם איחוד הלוואות פוגע ביכולת לקחת משכנתא בעתיד?

לא בהכרח, אבל הוא כן משנה את מבנה ההתחייבויות שלכם. אם האיחוד משפר את ההתנהלות ומקטין פיגורים וחריגות, הוא אפילו עשוי לחזק את התיק בעתיד. אם הוא רק דוחה בעיה בלי חישוב הון עצמי למשכנתא לפתור אותה, ההשפעה תהיה שלילית.

איך לקבל החלטה בלי לפעול מתוך לחץ

מי ששוקל מהלך כזה לא צריך לחפש קסם, אלא התאמה. מתחילים במיפוי מלא של ההלוואות, ממשיכים לבדיקה של התזרים החודשי, ורק אחר כך משווים חלופות. יש מקרים שבהם מחזור פשוט יספיק, יש מקרים שבהם נדרש שילוב עם שינוי התנהלות, ויש מקרים שבהם איחוד הלוואות למשכנתא הוא באמת הצעד הנכון והאחראי ביותר.

אם אתם מרגישים שההחזרים מכבידים, שהמינוס הפך לשגרה או שכל חודש נסגר עם לחץ, כדאי לעצור ולבדוק את הנתונים לעומק. שיחה מקצועית עם איש מתאים, בין אם זה יועץ משכנתאות פרטי ובין אם יועץ רחב יותר, יכולה לעזור להבין אם איחוד הלוואות למשכנתא יקל עליכם באמת, או שרצוי לבחור מסלול אחר שמתאים יותר למצבכם.

גיל פיננסים מאסטר להצלחות בע"מ

גיל אשר לוי, לשעבר מנהל בכיר בבנק לאומי, מלווה משפחות ועצמאים בתכנון משכנתא ובהשוואת הצעות מהבנקים. במשרד בנס ציונה אפשר גם לבדוק כדאיות של מיחזור משכנתא ואיחוד הלוואות, לקבל ליווי לאחר סירוב מהבנק ולבחון משכנתא הפוכה לגיל השלישי.

כתובת המשרד · הנפת הדגל 5, נס ציונה, בניין צבי צרפתי, קומה 2

טלפון המשרד · 08-6100790

גיל אשר לוי · 052-3441126

ענת, מנהלת המשרד · 054-5020452

דוא"ל · Gil@gilfinance.co.il

אתר האינטרנט · gilfinance.co/he

שעות פעילות

א׳ וב׳ 09:00-19:00

ג׳ וה׳ 09:00-16:00

ד׳ 09:00-18:00